

Tillväxtanalys

Myndigheten för tillväxtpolitiska
utvärderingar och analyser

*Anders Gustafsson
Analytiker, ekon.dr*

Får Almis lån olika effekt i olika regioner?

- Studie utförd av Tillväxtanalys, publicerad som ett *working paper* (2019:01).
- Arbetet genomfört av Anders Gustafsson och Andreas Stephan, professor i nationalekonomi vid Internationella handelshögskolan i Jönköping.
- Del av ett större "ramprojekt" vid Tillväxtanalys som kommer att slutföras till hösten. Flera intressanta delstudier om effekter av offentliga lån, efterfrågan på krediter och internationella erfarenheter av offentliga lån till företag.

Varför fungerar inte kapitalmarknader?

- Finns skäl att tro att kapitalmarknader inte är helt perfekta, dvs inte finansiera alla projekt som är lönsamma ens ur ett kommersiellt perspektiv.
- Omfattande forskning kring imperfekta kapitalmarknader men faktiskt ingen stark konsensus bland forskare.
- Informationssvårigheter, begränsade säkerheter och brist på kredithistorik är några av de problem som gör att banker kanske inte vill låna ut till företag.

Stad mot land

- Möjligt att dessa problem är större i glesare områden. Detta innebär i sin tur att åtgärder för ökad kredittillgång får större positiv effekt i glesbygd.
- Å andra sidan stark tillväxt i urbana områden, ökad tillgång till kapital kan ge ännu större effekter i dessa områden.
- Stora förändringar senaste åren med ny teknik, minskat antal kommersiella kontor och nya regler.
- Svårt att teoretiskt gissa vart effekterna av Almis är som störst → empiri behövs!

Almi Företagspartner AB

- Almi Företagspartner AB är till för att öka kredittillgången för små företag, oftast i kombination med privata banker.
- Vanligast att företag lånar större delen från sin vanliga bank och sedan ett "topplån" från Almi. Högre ränta från Almi, men mindre krav på säkerhet.
- Tidigare studier visar att dessa lån leder till ökad företagstillväxt, i genomsnitt. Men var gör lånen mest nytta?

WHAT'S BETTER

Metodproblem – och lösningar.

- Svårt att utvärdera insatser som inte är slumpmässigt utdelade. Selektionseffekt när företag själva väljer att ingå i en insats.
- Är företag som lånar från Almi bättre eller sämre än genomsnittet? Vilka andra bolag skall vi jämföra med när vi tittar på utvecklingen över tid?
- Stort fokus inom nationalekonomisk metodutveckling de senaste 30 åren för att försöka lösa sådana här problem. Fortfarande inte lätt!

Matchnings- och regressionsmetoder

- Vi använder en så kallad matchningsmetod: Utifrån alla företag i Sverige väljer vi sådana som är "så lika" de företagen som fått lån från Almi som möjligt.
- "Likheten" baseras på antalet anställda, bransch, vilken kommuntyp företaget befinner sig i, skuldsättning/eget kapital och försäljningstillväxt.
- Uppdelat mellan helt nystartade bolag och bolag som är minst ett år gamla.

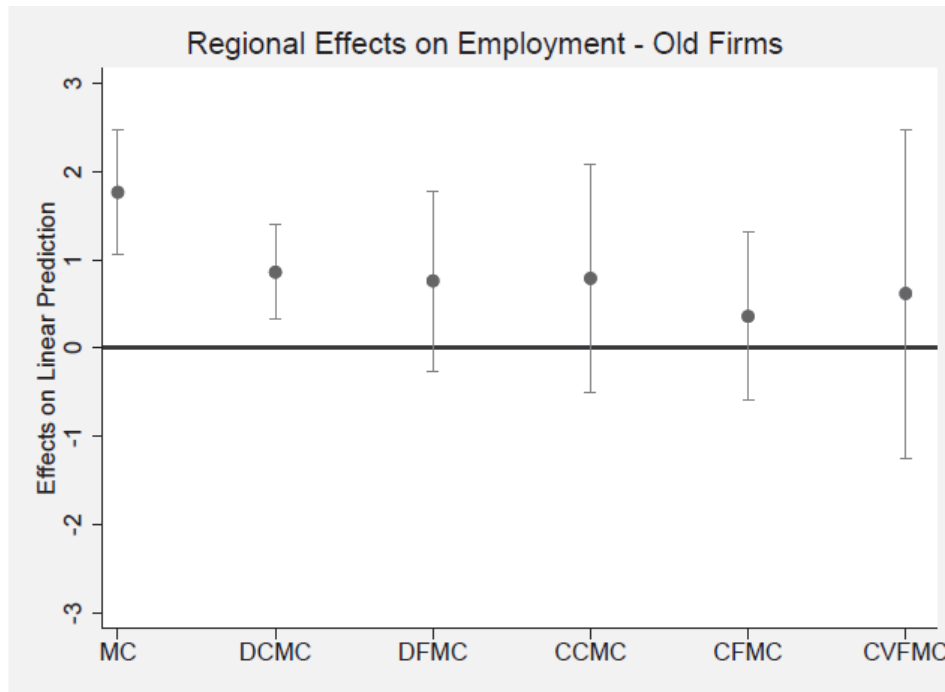
Kommuntypsindelning

- Vi använder oss av Tillväxtverkets indelning av Sverige i 6 stycken kommuntyper:
 1. Storstadskommuner
 2. Täta kommuner nära en större stad
 3. Täta kommuner avlägset belägna
 4. Landsbygdskommuner nära en större stad
 5. Landsbygdskommuner avlägset belägna
 6. Landsbygdskommuner mycket avlägset belägna

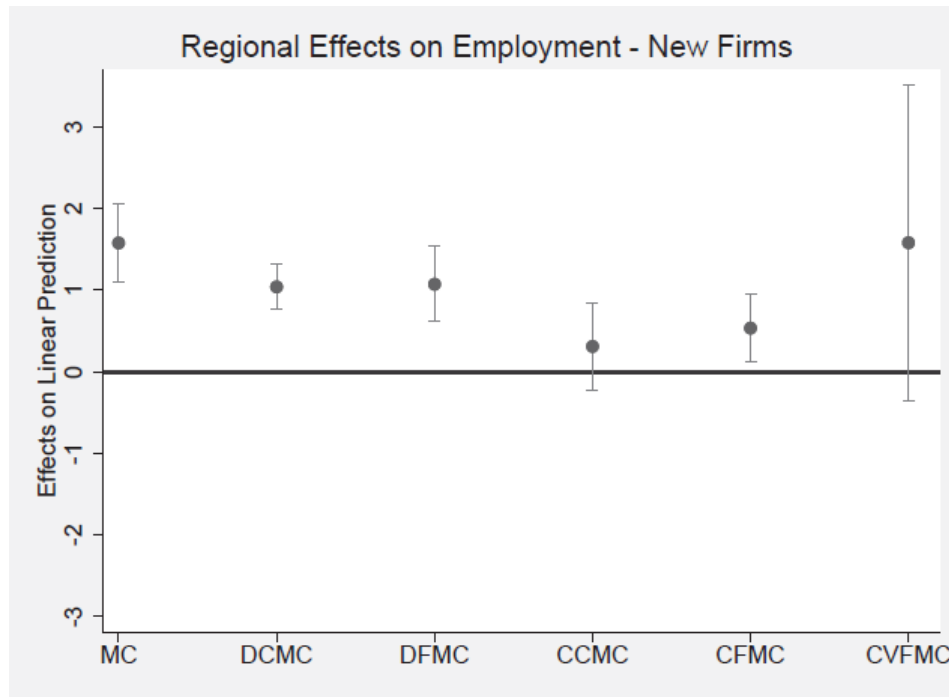
Data och resultat

- Lån från Almi mellan 2000-2010, via Tillväxtanalys.
- Bakgrundsdata från SCB om svenska företagspopulationen och kan därmed följa företagen över tid efter att de fått sitt lån.
- Vi använder oss av en regressionsmetod med fasta effekter för att hantera att varje företag är speciellt.
- 4 utfallsvariabler: Antalet anställda, investeringar, nettoomsättning och arbetskraftsproduktivitet.
- Nya bolag mot mogna. Mogna = minst ett år.

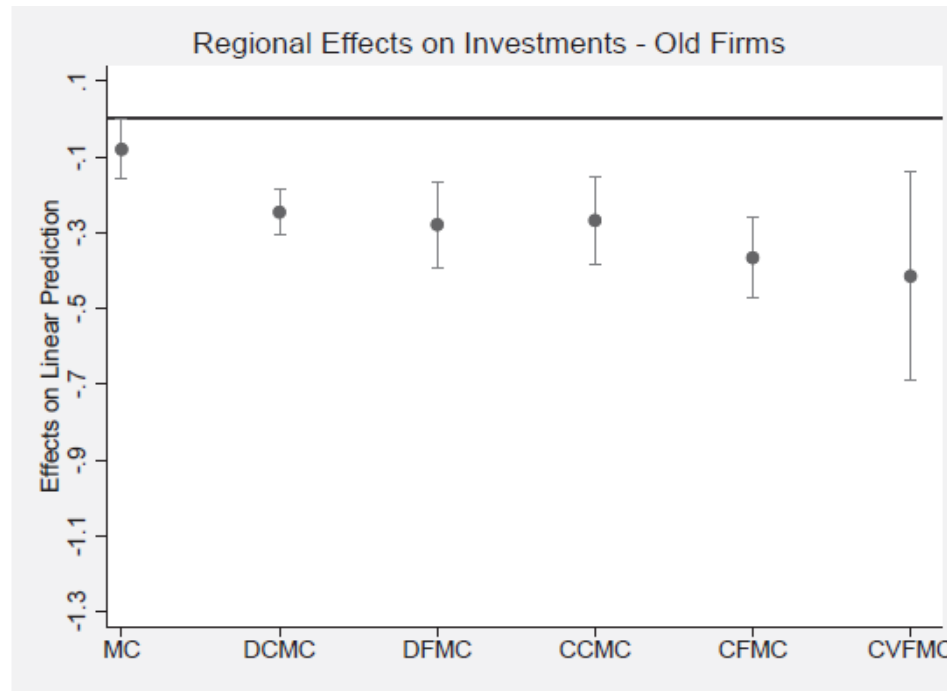
Antalet anställda – mogna bolag

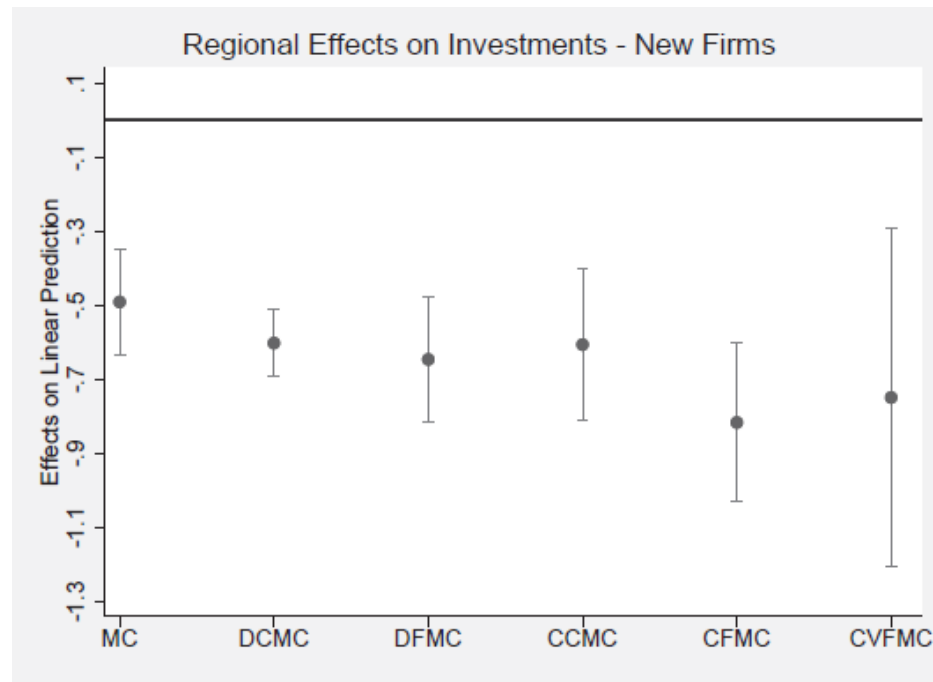
Antalet anställda – nya bolag

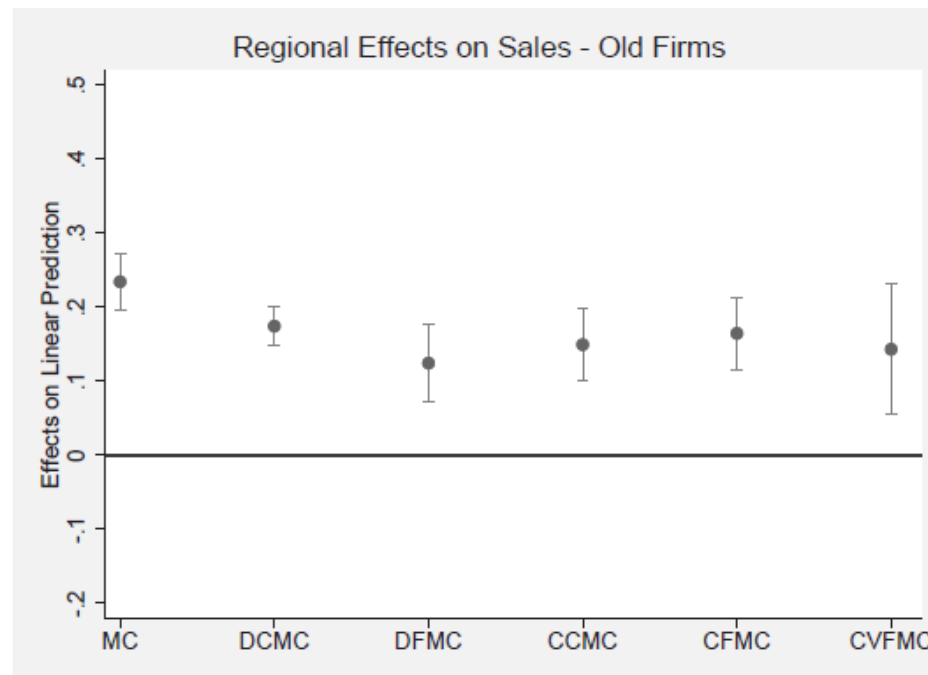
Investeringar – mogna bolag

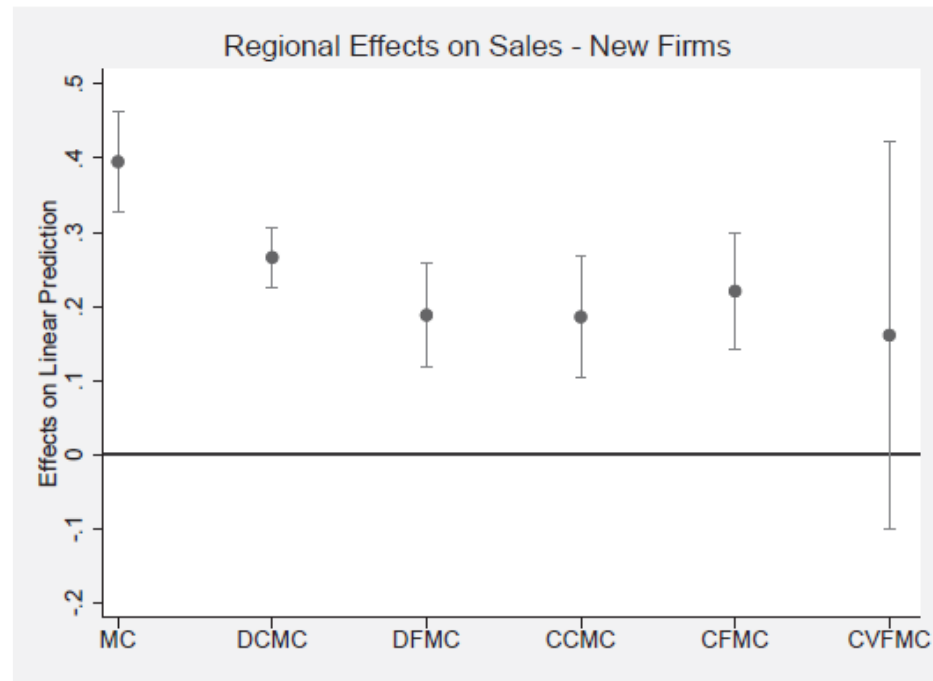
Investeringar – nya bolag

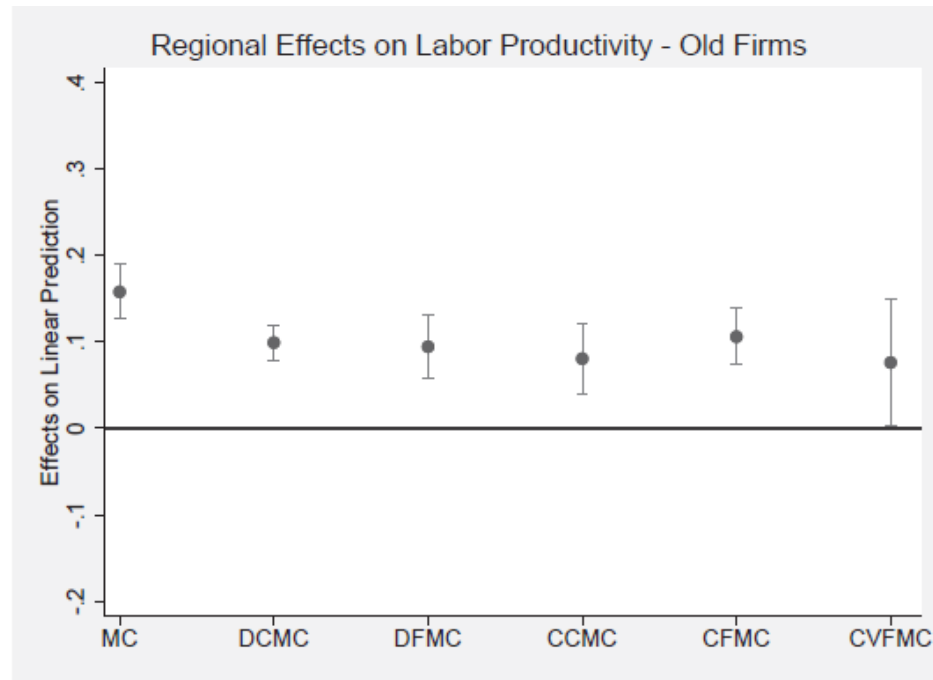
Nettoomsättning – mogna bolag

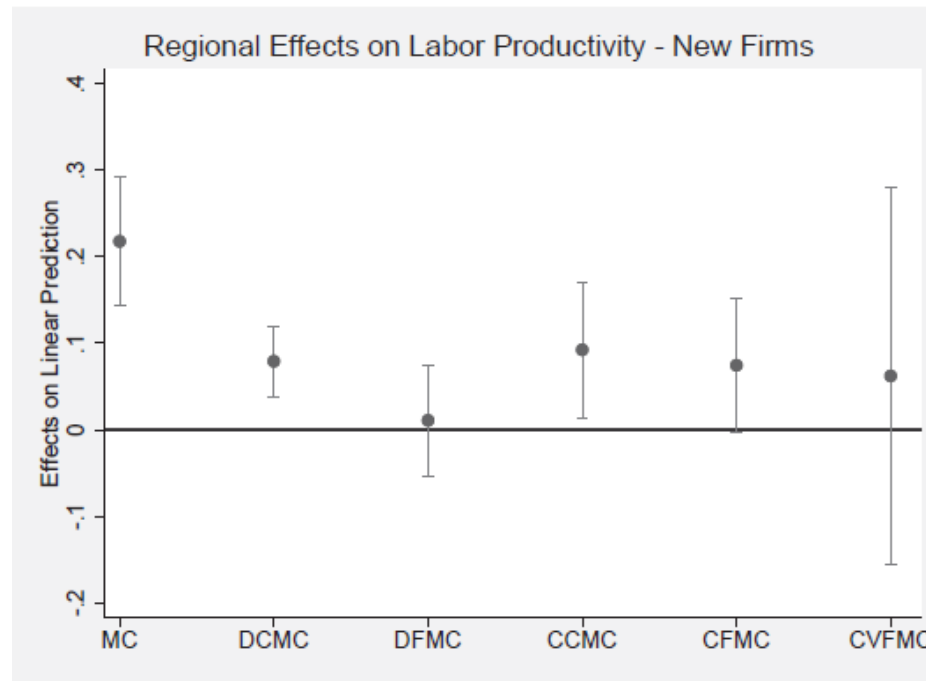
Nettoomsättning – nya bolag

Arbetskraftsproduktivitet – mogna bolag

Arbetskraftsproduktivitet – nya bolag

Slutsatser

- Almis verksamhet har en positiv effekt på de företag som får lån av dem.
- Men effekterna är klart större i urbana områden än i mera glesa områden.
- Almi är alltså ett effektivt näringspolitiskt verktyg, men kommer nog inte bidra till att minska skillnader mellan regioner.